

PÄRNÄÄ TÄI NUORÄ NOMMÄ: _____

PVM: _____ AHE: _____ PERSOVNTUBDÄLDÄH: _____

TEVDEE:

ENNI/EEČI/ERES HUOLÄTTEIJEE/MÄTTÄÄTTEIJEE/ERES, KII: _____

VALJII TOM MUULSÄIÄVTU, MII PYEREMUSÁVT KOVVEE PÄRNÄÄ LATTIM MAJEMUI 6 MÁNUPPAJE ÄÄIGI.	0= ij kuássin	1= motomin	2= távjá	3= uáli távjá
1. Sun kuáďá huámmášhánnáa detaljiid tåi taha huolättesvuotåfeeilåid škovlåpargin.				
2. Sun lihåttål kiedåidis tåi juolgijdis liåvuttemeht tåi kiemårdål čokkáadijnis.				
3. Pargoid tåi sieråid vuåijum lii sunjin vaigåd.				
4. Ij piso sajestis luokkaast tåi eres tiilijn, main kolgådčij čokkáď jieijås saajeest.				
5. Oro tego sun ij kuldål, ko kiinii sårnu sunjin.				
6. Sun kaaččåd tåi kuårjüd tilålåšvuodåin, main ij kolgådčii.				
7. Ravvui nuåvdittem já pargoi porgåm loopå råi ij luhostuu.				
8. Råvhålåš sierådem teikå puďåldåssåid uåsålistem lii sunjin vaigåd.				
9. Pargoi já tooimåi vuåvåamist já orniimist låå vaigådvuodah.				
10. Sun rasa ain maidnii tåi tuåimå ”tego motoråin”.				
11. Sun karva pargoid (ovdåmerkkån škovlåpargoid tåi liåvsuid), moh kåibideh kuhesååigi kierdåm.				
12. Sun sårnu paijeelmiårålii ennuv.				
13. Sun låppå pargopittåin teikkå tooimåin taarbåšlåš pargopiergåsijd.				

VALJII TOM MUULSÄIÄVTU, MII PYEREMUSÁVT KOVVEE PÁRNÁÁ LATTIM MAJEMUI 6 MÁNUPPAJE ÄÄIGL.	0= ij kuáassin	1= motomin	2= távjá	3= uáli távjá
14. Sun västid ovdil ko koččamuš lii ollásávt kojádum.				
15. Sun šadda älkkeht hettejuđ.				
16. Vuáru vyerdim lii sunjin vaigád.				
17. Sun vájáldit aášijd piäiválijn tooimâin.				
18. Sun koskâldut nuubijd teikkâ lii uigâdâttellee.				

Vuádudivá ADHD Rating Scale IV -kojádâlmân.

oohtânrekinistum fokusistemhemâdâsčuággáh H (parâttes koččamušah): _____/27
távjá teikkâ uáli távjá lohomeeri: _____/9

oohtânrekinistum lijgeaktiivlâšvuotâ/impulsiivlâšvuotâčuággáh LI (parâliih koččamušah): _____/ 27
távjá teikkâ uáli távjá lohomeeri: _____/9

puoh čuággáh ohtsis: _____/54

Käldee: DuPaul G, Power T, Anastopoulos A, Reid R. ADHD Rating Scale-IV: Checklists, norms, and clinical interpretation. New York, NY, US: Guilford Press, 1998

Sámás: Sämitigge 2021.

ADHD Rating Scale IV -koijádállâmluámáttuv kevttim, raavâ pargei

- ADHD-RS-IV-koijádállâm lii diagnostisii tadvâmerkkâkarttiimân uáivildum koijádállâm, mast párnáá lattiimân kyeskee 18 nággusid vuáduveh DSM-IV-tadvâluokittállâm miäldásáid tadvâmerkkâkriteráid. Tadvâmerkkâkritereh láá siämmááh meid uddâ DSM-5-luokittálmist.
- Algâalgálii koijádállâmluámáttuvást láá paldâlisteeh, siämmáálagáneh versioh vanhimáid já máttáattejei. Jieškote-uv nággus hiäivulášvuotâ párnáá tâi nuorâ lattiimân árvuštaloo ciäkkáduvváin, mast láá nelji tääsi: harvii tâi ij kuassin (0), motomin (1), távjá (2), uáli távjá (3). Fokusistem- já lijgeaktiivlášvuotâ-impulsiivlášvuotâ-koččâmušah láá koijádálmist vuáruluvâi. Lattim miäruštáalloo majemui 6 mánuppaje vuáduvd.
 - Koijádálmist láá 2 uásiciäkkáduv: fokusistemhemâdâs ciäkkádâh, mii šadda oorniglovo miel parâttes nággusijn já lijgeaktiivlášvuotâ-impulsiivlášvuotâciäkkádâh, mii šadda vuod oorniglovo miel parâlijn nággusijn.
 - Koijádálmist rekinistoo olesčyegismeeri, mon maksimi lii 54. Toos lasseen puáhtá rekinistiđ čuággáid sierâ jieškote-uv uásiciäkkáduv uásild (maksimi 27 čyegisid). Ruávisčuággáh muttojeh prooseentčyegisin sierâ tavlustuv iššijn.
 - ADHD diagnoos lii oskottettee, jis čuággáh maneh pajjeel 93 prooseentčuággá räáji (kj. tavlustuvâid 1 já 2).
 - ADHD ij lah oskottettee, jis čuággáh pääcih 85 prooseentčuággá vyelni.
- Kliinisii kiävtust árvuštaléh táválávt tom, ete láá-uv diagnooskriterij miäldásávt fokusistemhemâdâs- já lijgeaktiivlášvuotâ/impulsiivlášvuotâ-tadvâmeerhah. Ovdâmerkkân ko árvuštaloo tipšo vaikuttâs, te puáhtá čuávnuđ čyegismeerij nubástus.
- Koijádálmist ij lah valdum huámmášumán ahe teikâ suhâpeeli, mutâ sáttá leđe pyeri väldid taid huámmášumán, ko árvuštaloo čyegismere merhâšume.
 - Ave miel lijgeaktiivlášvuotâ-impulsiivlášvuotâčuággáh vuálaneh.
 - Kaandâin láá eenâb sehe lijgeaktiivlášvuotâ-impulsiivlášvuotâ- já fokusistemhemâdâstadvâmeerhah ko nieidâin, ko árvuštal sehe sierâ ciäkkáduvváin já olesčyegisciäkkáduvváin.
 - Ko heiviittuvvoo siämmáá räjičyegismeeri kuohtuin suhâpeelijn, te nieidâi tadvâmeerhâid iä veltihánnáá tuubdâst olmânáál. Nube tááhust ko kiävttojeh räjiáárvuh, moh láá rekinistum tuš nieidâi amnâstuvâst, te räjičyegismeeri páácá nuuvt vyeligâžžân, ete tot lii ruossâlâs diagnooskriterij vátámâšâiguin.
 - Syemmilii amnâstuvâst máttáattejei árvuštállâm miel räjičyegismeeri, mii pyeremusávt iäruuttij ADHD-diagnoos finnim párnáid, lâi olesčuággáin kaandâi puotâ 16,5 já nieidâi puotâ 8,5.

Tavlustâh 1. Čyegistavlustâh nieidâid (Huám! Ij validistum Suomâst)

Persentiili Tavdâmerkkâčuággáh ahejuávhui miel

	H 5-7	H 8-10	H 11-13	H 14-18	LI 5-7	LI 8-10	LI 11-13	LI 14-18	OHT 5-7	OHT 8-10	OHT 11-13	OHT 14-18
93	12	12	13	12	13	9	9	10	24	20	20	22
85	8	8	10	9	9	7	6	6	18	14	16	14

Luuhâmraavâovdâmeerhah:

H 5-7 = fokusistemhemâdâs čyegismeeri 5-7-ihásijn

LI 5-7 = lijgeaktiivlâšvuodâ-impulsiivlâšvuodâ čyegismeeri 5-7-ihásijn

OHT čuággáh = ohtsis 5-7-ihásijn

Tavlustâh 2. Čyegistavlustâh kandâid (Huám! Ij validistum Suomâst)

Persentiili Tavdâmerkkâčuággáh ahejuávhui miel

	H 5-7	H 8-10	H 11-13	H 14-18	LI 5-7	LI 8-10	LI 11-13	LI 14-18	OHT 5-7	OHT 8-10	OHT 11-13	OHT 14-18
93	15	15	18	11	17	15	16	11	30	27	34	27
85	11	12	14	11	12	10	10	8	22	22	23	19

Luuhâmraavâovdâmeerhah:

H 5-7 = fokusistemhemâdâs čyegismeeri 5-7-ihásijn

LI 5-7 = lijgeaktiivlâšvuodâ-impulsiivlâšvuodâ čyegismeeri 5-7-ihásijn

OHT čuággáh = ohtsis 5-7-ihásijn